

DEMOKRATSKA FRONTA BOSNE I HERCEGOVINE

Tel: 033 710 400

Web: www.dfsarajevo.ba

E-mail: sekretarijat@fronta.ba

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU POLITIKU, IZBJEGLICE I
RASELJENA LICA**

PREDMET: Zastupnička inicijativa 16. radna sjednica SKS

Upućujem inicijativu radi izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom kako bi djeci koja su žrtve nasilja, zlostrebe, zanemarivanja i trgovine ljudima u KS omogućili pravo na zdravlje i zdravstveno osiguranje. Aktualni Zakon ne štiti ovu kategoriju djece samo zbog toga što kao žrtve, ne svojom krivicom, nisu u prilici da redovno pohađati osnovnu školu. Pravo djeteta na zdravstveno osiguranje mora biti bezuslovno osigurano svakom djetetu i ne smije se uslovljavati ostvarivanjem nekog drugog prava.

S tim u vezi potrebno je izvršiti izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 38/14 – prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18, 52/21, 40/22), kojim će se u članu 146. stav 1. iza riječi: “rođenja do” brisati riječi “polaska u školu” i dodati riječi: “navršениh 15 godina života”.

Za izmjenu i dopunu člana 7. tačka h) alineja 1) i člana 10. tačka c) alineja 1) Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo” broj: 29/09, 20/16) kako bi se utvrdila osnovica, stopa, obveznik doprinosa i obveznik obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za djecu od 6-15 godina koja to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

Konvencija o pravima djeteta obavezuje države članice, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, da obezbijede da svako dijete, od rođenja do navršениh 18 godina života, mora uživati najviši mogući nivo zdravstvene i medicinske zaštite i rehabilitacije. **Presuda Ustavnog suda Federacije** navodi da je pravo na zdravstvenu zaštitu kao univerzalno pravo na nivou federacije uređeno nizom propisa u kojima je evidentno da se djetetom smatra svako lice od rođenja do punoljetstva i da su mu pružena ista prava zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite kao zdravstveno osiguranoj djeci, bez obzira na njihov status i činjenicu da li su učenici osnovnih škola.

DEMOKRATSKA FRONTA BOSNE I HERCEGOVINE

Tel: 033 710 400

Web: www.dfsarajevo.ba

E-mail: sekretarijat@fronta.ba

O b r a z l o ž e n j e

1. Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 38/14 – prečišćeni tekst, 38/16, 44/17 i 28/18, 52/21, 40/22) u članu 146. stav 1. propisano je

„Zdravstvena zaštita osigurava se djeci od rođenja do polaska u školu i osobama starijim od 65 godina života, pod uslovom da nemaju zdravstveno osiguranje po drugom osnovu.“

Odredbom članom 146. stav 1. pravo na obavezno zdravstveno osiguranje za djecu koja to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu ograničeno je samo na djecu od rođenja do polaska u školu, čime je zakonodavac isključio iz ovog prava djecu koja su školskog uzrasta, ali koja iz različitih razloga nemaju status redovnog učenika. Iako je osnovno obrazovanje obavezno za svu djecu i dalje postoji određeni broj djece, posebno iz marginaliziranih skupina, prije svega iz romske populacije i iz drugih socijalno ugroženih kategorija djece, koja su uzrasta od 6-15 godina starosti, a koja zbog siromaštva, zanemarivanja, zloupotrebe ili bolesti nisu nikada bila uključena ili su prijevremeno prekinula redovno osnovno obrazovanje. Ukoliko pravo na obavezno osiguranje ne mogu ostvariti kao članovi porodice osiguranika, ova djeca ostaju izvan sistema zdravstvene zaštite, i pored činjenice da zbog uslova u kojima žive imaju povećane potrebe za zdravstvenom brigom.

Ustavni sud Federacije BiH je u predmetu ocjene ustavnosti konstatovao da je tumačenje osporene norme: rečeničko, ciljano i logično, a usklađeno sa obaveznom primjenom zakona u skladu sa obavezujućim normama međunarodnih ugovora, konkretno Konvencije o pravima djeteta, takvo da sva djeca „od rođenja“, dakle, dok god su u statusu djeteta (18 godina života) imaju pravo na obavezno zdravstveno osiguranje, bez obzira da li pohađaju obrazovanje ili ne. Dodatnim tekstom, ne osporava se, niti ograničava pravo na obavezno zdravstveno osiguranje djece uzrasta od 6 do 18 godina života, koja nemaju status redovnog učenika osnovne odnosno srednje škole, a koja pravo na obavezno zdravstveno osiguranje ne mogu ostvariti po bilo kojem drugom osnovu. Stav Ustavnog suda Federacije je da primjena i različito tumačenje predmetne odredbe od strane kantona u Federaciji BiH, što uključuje i Kanton Sarajevo, umanjuje pravo djece uzrasta od 6-15 godina života, koja su izvan obrazovnog procesa, na obavezno zdravstveno osiguranje kao i da su problemi u pristupu obaveznom zdravstvenom osiguranju ove djece isključivo nastali zbog neodgovarajućih i neusklađenih kantonalnih propisa iz oblasti zdravstva.

DEMOKRATSKA FRONTA BOSNE I HERCEGOVINE

Tel: 033 710 400

Web: www.dfsarajevo.ba

E-mail: sekretarijat@fronta.ba

U prethodnom sazivu Skupštine Kantona Srajevo, Komisija za pravdu, ljudska prava i građanske slobode je na sjednici održanoj dana 21.12.2021. godine podržala je Inicijativu ovog sadržaja koja je podnijeta od strane Mreže

„Zdravstveno osiguranje za sve“. U svom Zaključku Komisija je od Premijera i Vlade Kantona Sarajevo tražila da u roku od 60 dana, po hitnom postupku, u skupštinsku proceduru dostavi izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i izmjene i dopune Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Kantona Sarajevo. Postupajući po Zaključku Komisije, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je dana 20.05.2022. godine obavijestilo Mrežu „Zdravstveno osiguranje za sve“ da je Odluka o izmjenama odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate naknada pripremljena kako je traženo. Također je navedeno da je Ministarstvo zdravstva KS dobilo mišljenja Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva pravde i Ministarstva finansija, samo još nedostaje (u postupku je donošenja) mišljenje Ministarstva socijale, obzirom da će oni biti obveznici uplate za ovu kategoriju.

Očekujem da će Vlada KS u ovom sazivu zajedno sa premijerom regovati žurno kako bi se riješilo ovo otvoreno pitanje i kako bi svako dijete imalo priliku da ostvari svoja prava.

U Sarajevu ,
10.06.2024 godine
Marijela Hašimbegović dia
zastupnica